

M A L M Ö C I V I L A R Y T T A R E F Ö R E N I N G

80 år – 2005

Med anledning av Malmö Civila Ryttareförenings 80-åriga tillvaro har det befunnits vara lämpligt att i korthet redovisa några faktorer samt presentera några personer som har haft stor betydelse för MCR:s utveckling.

1925 – Så började det!

Malmö Civila Ryttareförening hette ursprungligen Skånes Civila Ryttareförbund och bildades 1925. Syftet var att öka intresset för ridsporten. Antalet medlemmar var första året 26 st. Föreningen hade sin hemvist på Husarkasernen som låg där Kronprinsenskomplexet ligger idag.

1932 ändrades namnet till Malmö Civila Ryttareförbund, vilket i sin tur ändrades till det nuvarande namnet i mitten på 60-talet.

De första åren

Under de första årtiondena svarade Lars-Olof Wallins Ridinstitut för själva ridverksamheten. Ridinstitutet hade sina lokaler på S:a Förstads-gatan. På våren 1929 flyttade institutet till Husarkasernen och fick då tillgång till stallar och ridhus som Husarregementet hade lämnat vid dess nedläggning 1927. Storbyggmästaren Hugo Åberg förvärvade området med syfte att exploatera detsamma. Inom området fanns två ridklubbar: MCR och Malmö Ridklubb (MR). Båda klubbarna erbjöds en ny anläggning intill travbanan på Jägersro. Endast MCR och Polisrytteriet accepterade att flytta till Jägersro, där Hugo Åberg bidrog till att stall och ridhus byggdes. Klubbens talesman som blev en drivande kraft i etableringen av den nya anläggningen var civilingenjör Ingvar Wehtje. Flyttningen till Jägersro ägde rum 1959.

Stellan Palm på Varno

Disponent Ingvar Wehtje och Atlas

Ett annat betydelsefullt år i klubbens historia blev 1949. Ågaren till Ridinstitutet Lars-Olof Wallin avled i april i en ålder av 85 år. Hans stall utbjöds till försäljning. Klubbens ordförande Sven-Erik Byhr lyckades samla intressenter och kunde förvärva ridhusrörelsen. I samband därmed bildades den ekonomiska föreningen MCR:s Ridhusförening upa. Två personer måste framhållas som goda stöttepelare under den ekonomiskt kända tid som följde nämligen odalmannen Axel Svensson på Dallunda gård och civilingenjör Ingvar Wehtje.

50-talet: Förändringarnas årtionde

En faktor som fick stor betydelse för klubbens utveckling var att Ungdomsföreningen **Tarpanen**, som hade svårt att känna sig hemma i Malmö Ridklubb anhöll om att bli ansluten till MCR eftersom den bedömde att MCR hade större förutsättningar och intresse att ägna sig åt ungdomens ridutbildning. Följden blev att ungdomsridningen utvecklades starkt inom MCR. Medlemsantalet ökade också starkt och uppgick 1952 till 689 st. Flera av medlemmarna i Tarpanen blev så småningom drivande krafter inom klubben, något som medförde den kraftiga expansionen av MCR:s lektions- och tävlingsverksamhet. Bidragande var även att MCR hade flyttat från Husarkasernen till Jägersro 1959 och fick därmed tillgång till ett modernt ridhus som då var Sveriges största.

En av förgrundsgestalterna i Tarpanen var Sven Knoch, vars engagemang i MCR och inom svensk ridsport både på lokal, regional och central nivå sträckte sig från 1950-talet till hans hastiga bortgång i juli 2004. Dessutom hann han med att vara internationell domare. Hans insatser för både MCR och svensk ridsport är ovärderliga.

I flera år under 50-talet bedrev

MCR sin sommarverksamhet både i Malmö, Falsterbo och Höllviken. Ett evenemang utöver det vanliga ägde rum i augusti 1952 på Malmö Idrottsplats. I samarbete med tidningen Kvällsposten hade Spanska Hovridskolan inbjudits. En jublande publik på 10.000 personer följde uppvisningen. Skrifterna förtäljer att prinsessan Sibylla med tre Haga-prinsessor hedrade evenemanget med sin närvaro.

I början på 50-talet påbörjades ett utbyte mellan MCR och den tyska klubben Norddeutscher und Flotbecker Reiterverein från Hamburg. Utbytet pågick regelbundet åren 1952-1960 men därefter mera sporadiskt fram till 1991, då det upphörde helt. Bland de drivande krafterna bakom utbytet kan nämnas Ingvar Wehtje, Stellan Palm samt Elisabeth och Richard Forsman.

60-talet: Klubben för tävlingsryttare

Ungdomsverksamheten inom klubben började nu ge resultat.

Klubben kunde arrangera större tävlingar med hårdare konkurrens. En av klubbens mest framgångsrika ryttare var **Liselott Rössel**, som härjade friskt i prislistorna. Sålunda tog hon bl a hem vandringspriset "Jubileumspriset 1950", som var ett vandringspris som gick till klubbens framgångsrikaste ryttare. MCR hade förutom Liselott Rössel flera skickliga ryttare i sina led. Några namn presenteras här:

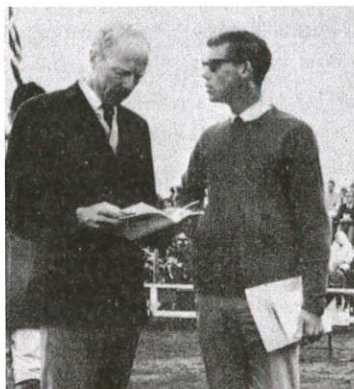
Stig Lundbäck, fälttävlan, vann SM 1961 och 1962.

Elisabeth Wehtje, Knut-Åke Nordenheldt, Anders Norman, Dag Nätterqvist, Gösta Asker, J-O Wannius m fl i hoppning.

Sune Lundbäck (Pappa till ovan-nämnde Stig): Dressyr svår klass

Maud von Rosen: Nordisk mästarrinna i dressyr och bronsmedaljör i lag vid OS-72.

Dir. L.O. Wallin, som trots sina 84 år tar sin dagliga ridtur

Henric W Palm och Lars Behle organiserar och planerar vid Falsterbotävlingarna 1965 – premiäråret!

Jan-Olof Wannius på Mr Goldfinger efter derbysegern 1969.

Maria Gretzer på Feliciano

Av utrymmesskäl kan inte fler nämnas. Fullständig redogörelse finns i MCR:s minneskrift 1955-1990.

MCR anordnade under detta decennium stora tävlingar både i Malmö och Falsterbo. Evenemanget i Malmö döptes till "Malmö Rytterspel" 1964 och drevs till mitten av 80-talet. Tävligen omfattade både hoppning och dressyr.

Av tradition hade Malmö Ridklubb bedrivit tävlingar i Falsterbo sedan 30-talet. När MR inte längre kunde fortsätta övertog MCR arrangemanget. Förutsättningarna för MCR att ordna stora tävlingar i Falsterbo förbättrades då MCR fick en ny anläggning i mitten på 60-talet vid Clemensagervägen i anslutning till ett område som var inköpt av Ingvar Wehtje och donerat till Vellinge kommun. Villkoret var att marken skulle användas för ridsport. Framgångsrik tävlingsledare under många år var Lars Behle, som nu är klubbens hedersordförande. Han och Ingvar Wehtje kläckte idén om att tävlingarna i såväl hoppning som dressyr skulle få derbystatus. Första hoppderbyt reds 1969 och vanns av J-O Wannius. Första dressyrderbyt reds 1970.

70-talet: Massor med tävlingar

Förutom stortävlingen i Falsterbo ordnades många tävlingar i Malmö. Praktiskt taget ordnades varje månad någon tävling. MCR gjorde med råge skäl för epitetet "Ryttar-Sveriges mest tävlingsintensiva klubb". Henric W Palm som blev ordförande 1965 delegerade tävlingsverksamheten till en kommitté under ledning av Lars Behle. En viktig förutsättning för den intensiva tävlingsverksamheten var att det fanns en stor stab av trogna och pålitliga funktionärer. En nåd att stilla bedja om på 2000-talet.

Det nya årtiondet fick en tragisk inledning då Ridhuschefen Sune

Lundbäck i SM-upptakten segnade ner och dog efter att ha ridit färdigt sin klass i dressyr. MCR hade vid denna tid stammen till ett dressyrslag i världsklass med Maud von Rosen och Ninna Swaab. Dessutom hade klubben ett flertal duktiga dressyrryttare på lite olika nivåer.

Dressyrderbyt i Falsterbo som reds första gången 1970 vanns av Ninna Swaab som upprepade bedriften 1972. Maud von Rosen vann 1971.

Ninna Swaab och Maud von Rosen utgjorde två tredjedelar av det lag som tog bronsmedalj i München-OS 1972, vilket skänkte glans även över MCR.

Även MCR:s hoppryttare hade stora framgångar. När J-O Wannius blev ridhushöf på MCR 1972 drog han många kända namn till sina träningar och till klubben. Med J-O Wannius i spetsen kunde MCR vinna SM i laghoppning 1976.

Många MCR-ryttare var flitigt representerade i prislistorna både i Sverige och utomlands. Sålunda blev följande tre MCR-ryttare nominerade till OS 1980: J-O Wannius, Leif Nilsson och Knut-Axel Nordenbeldt. Parallellt med elitsatsningen kunde ridskolan fostra många duktiga ungdomar till goda ryttare.

1972 anställdes J-O Wannius som ridhushöf, en befattning han upprätthöll till år 2000, d.v.s. i 28 år. Han var inte bara en skicklig tävlingsryttare utan är även en skicklig organisatör av Falsterbotävlingarna samt en drivande kraft inom svensk ridsport.

80- och 90-talen: Ridningen blir folksport

Intresset för ridsport har ökat kraftigt i landet. Det är ingen överdrift att påstå att ridningen har utvecklats till en allemanssport. Tävlingsverksamheten har ökat i omfattning. Tävlingsryttare har ofta flera tävlingar att välja mellan. Kraven på arrangeman-

gen har också ökat. T ex kunde inte MCR erbjuda framridning inomhus. Detta gjorde att MCR som tävlingsplats blev mindre populär. Därför var det logiskt att Malmö Rytterspel lades ner 1985. Tillströmningen av ungdomar som ville rida ökade kraftigt, vilket gjorde att kravet på ridhustider ökade. Inom MCR väcktes frågan om ett andra ridhus. Frågan diskuterades under flera år utan att någon lösning kunde realiseras. Tävlingarna i Malmö blev färre medan intresset koncentrerades till de internationella Falsterbotävlingarna. De hade vuxit så mycket i omfattning och status att det blev omöjligt att hantera dem inom ramen för en ideell förening. Därför bildades ett aktiebolag 1985 (Falsterbo Horse Show AB) som fick det totala ansvaret för tävlingarna.

Falsterbo Horse Show har därefter utvecklats till ett av Sveriges största internationella sportevenemang. Sveriges skickligaste ryttare, som ju är i världsklass, möter internationella stjärnor. Evenemanget har blivit en stor publiksuccé.

Klubbens sommarverksamhet i Falsterbo fortgick till slutet av 90-talet. Förutsättningarna hade då förändrats på så sätt att efterfrågan på ridning från sommargäster hade praktiskt taget upphört. Sommarboende familjer hade ofta med egen häst. MCR:s hästar fick i stället en välbehövlig semester på sommarbete.

Maud von Rosen på Lucky Boy vann dressyrderbyt 1971. Här uppvaktas hon av Ulla Håkansson på Ajax. Året därpå ingick båda i det svenska bronslaget i OS i München.

Elitlaget i ponnyallsvenskan Emelie Nordström, Julia Kringstad Håkansson, Ebba Nordström och Adrian Kolgjini.

Lagledare Anna Svensson, Emelie Nordström, Julia Kringstad Håkansson, Ebba Nordström och Lina Larsson under ponnyallsvenskans tävlingar i MCR:s ridhus.

MCR:s tävlingsryttare

Julia på Irish Celebrity

Intresset bland MCR:s medlemmar att tävla varierar starkt från år till år. Under det innevarande året (2005) har dock klubben lag i de tre disciplinerna, hoppning för ponny, hoppning med stor häst, dressyr.

Ponnylaget som tävlar i elitserien är 2005 Skånes bästa, och har haft stora framgångar. År 2005 kvalificerade sig laget till riksfinalen på Strömsholm där de kom på en hedrande 5:e plats. I SM för ponny tog Adrian Kolgjini på Celtic Ash en silvermedalj och Ebba Nordström brons. Även Emelie Nordström gjorde bra ifrån sig och blev 10:a. I laget ingår Adrian Kolgjini, Julia

Kringstad Håkansson, Emelie Nordström, Ebba Nordström och Lina Larsson. Lagledare är Anna Svensson. MCR har även ett lag i division 1. I laget ingår Anna Persson, Amanda Brandin och Joanna Tuvevsson. Hopplaget på stor häst deltar med ett lag i vardera division 1 och 2.

MCR:s dressyrlag vann lätt A:4 och blev tvåa i MsvB:3. Deltagare i Lätt A:4: Birgitta Manojlovic, Ulrika Andersson, Cilla Mårtensson, Elisabeth Forsman.

Deltagare i Msv B:3: Johanna Fredricson, Birgitta Kjellin, Louise Hegbart, Siv Wreme-Mannerhorn.

2000-talet: Ridningen en populär ungdomssport

Intresset för ridning har under de senaste decennierna ökat i sådan omfattning att behovet av ett andra ridhus aktualiserades på nytt. Klubben gjorde då en kraftinsats för att lösa frågan. Malmö Stad stödde idén och tecknade borgen för ett banklån på 2 miljoner kronor. Området mellan det befintliga ridhuset och Polisrytteriets nya komplex kunde rymma ett ridhus med ytermått 20x40 m. Avtal tecknades med Jägersro Trav & Galopp.

Byggnationen startade på sommaren år 2000. Ridhuset kunde invigas i december samma år.

I folkhälsans tjänst.

Tonvikten på klubbens verksamhet ligger nu på lektionsridningen både för ungdomar och vuxna. Ridsporten är ett viktigt inslag i folkhälsoarbetet.

Den är utvecklande för individen både fysiskt och mentalt. Det finns

praktiskt taget ingen begränsning åldersmässigt då man tvingas sluta rida.

Emellertid är tävling viktig även för lektionsryttarna. Endast då får man ett mått på sin egen och hästens förmåga. Under terminerna ordnas ett stort antal klubb tävlingar för lektionsryttare. De ryttare som har ambition att tävla i mera kvalificerade sammanhang köper som regel egen häst. MCR ordnar endast två externa tävlingar per år, en på våren och en på hösten.

För att öka den fysiska aktiviteten i första hand för inaktiva barn och ungdomar i åldern 7 till 20 år, speciellt flickor, satsar regeringen i samarbete med Riksidrottsförbundet 1 miljard kronor i projektet HANDSLAGET under 4 år (2004-2007). Under 2004 satsades 1 mkr och under 2005 2 mkr. Projektet ska genomföras i samarbete mellan skolorna och idrottsföreningarna. Strävan är att projektet ska skapa intresse för livslång fysisk aktivitet samt gynna integration, social gemenskap

samt jämställdhet. Kostnaden för den enskilde ska vara så låg att ingen ska hindras att delta av ekonomiska skäl. Inom MCR lägger personalen ner ett stort arbete för att genomföra aktiviteter. Erfarenheten hittills är att vissa skolor prioriterar denna verksamhet mycket lågt.

Avslutning

Denna minneskrift är inte en uttömmande redovisning av vad styrelse och medlemmar eller olika händelser har betytt för klubbens utveckling under dess 80-åriga tillvaro. Det är snarare en kort sammanfattning som försökt visa att ridsporten och hästintresset blivit en folkrörelse på frammarsch. Vi tror att ridning och handhavande av hästar är en oöverträffad fritidssysselsättning speciellt för barn och ungdom. Vid all sådan verksamhet är ridlärare och instruktörer av avgörande betydelse. De har säkert bidragit till att ridsporten har utvecklats och fått så många utövare med ett livslångt intresse för ridning.

MCR önskar alla hästsportvänner ett fortsatt berikande hästsportliv.

Ansvarig utgivare: Björn Lundgren Text: Lars Mårtensson Grafisk form: Kristina Hagtorn